Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

10. června 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Společná politika v oblasti azylu a doplňkové ochrany – Směrnice 2011/95/EU – Podmínky pro přiznání doplňkové ochrany – Článek 15 písm. c) – Pojem ‚vážné a individuální ohrožení' života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu – Vnitrostátní právní úprava, která vyžaduje minimální počet civilních obětí (mrtvých a zraněných) v dotyčném regionu"

Ve věci C-901/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Nejvyšší správní soud spolkové země Bádensko-Württembersko, Německo) ze dne 29. listopadu 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 10. prosince 2019, v řízení

CF,

DN

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Prechal, předsedkyně senátu, N. Wahl, F. Biltgen, L. S. Rossi (zpravodajka) a J. Passer, soudci,

generální advokát: P. Pikamäe,

vedoucí soudní kanceláře: D. Dittert, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 19. listopadu 2020,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za CF a DN A. Kazak, Rechtsanwältin,

– za německou vládu J. Möllerem a R. Kanitzem, jako zmocněnci,

– za francouzskou vládu E. de Moustier a D. Dubois, jako zmocněnci,

– za nizozemskou vládu M. K. Bulterman a M. Noort, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: němčina.

– za Evropskou komisi J. Tomkinem a M. Wasmeierem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. února 2021,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. f) a čl. 15 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. 2011, L 337, s. 9).

2 Tato žádost byla předložena v rámci dvou sporů mezi CF a DN, dvěma afghánskými státními příslušníky, a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Německo), zastoupenou Bundesminister des Innern, für Bau und Heimat (spolkový ministr vnitra, stavebnictví a domoviny, Německo), který byl sám zastoupen ředitelem Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky, Německo), ve věci zamítnutí posledně jmenovanou žádosti CF a DN o azyl.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 6, 12, 13 a 33 až 35 odůvodnění směrnice 2011/95 uvádí:

„(6) Dále by podle závěrů z Tampere měly být předpisy o postavení uprchlíků doplněny opatřeními týkajícími se doplňkových forem ochrany, které by poskytovaly náležité postavení každé osobě, která takovou ochranu potřebuje.

[…]

(12) Hlavním cílem této směrnice je na jedné straně zajistit, aby členské státy používaly společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, a na druhé straně zajistit minimální úroveň výhod poskytovaných uvedeným osobám ve všech členských státech.

(13) Sbližování právních předpisů o uznávání a obsahu postavení uprchlíka a statusu doplňkové ochrany by mělo napomoci omezení druhotného pohybu žadatelů o mezinárodní ochranu mezi členskými státy způsobeného rozdíly mezi právními předpisy.

[…]

(33) Je nezbytné stanovit také normy pro definici a obsah statusu doplňkové ochrany. Doplňková ochrana by měla být doplňkovou a dodatečnou k ochraně uprchlíků zakotvené v […] úmluvě [o právním postavení uprchlíků, podepsané v Ženevě dne 28. července 1951].

(34) Je nezbytné zavést společná kritéria, na jejichž základě mají být žadatelé o mezinárodní ochranu uznáváni za osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu. Tato kritéria by měla být definována na základě mezinárodních závazků vyplývajících z právních aktů v oblasti lidských práv a stávající praxe v členských státech.

(35) Nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo jednotlivé země nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma.“

4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí

a) ‚mezinárodní ochranou‘ postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany ve smyslu písmen e) a g);

b) ‚osobou požívající mezinárodní ochrany‘ osoba, které bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany ve smyslu písmen e) a g);

[…]

f) ‚osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu‘ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, která nesplňuje podmínky pro uznání za uprchlíka, ale u které existují závažné důvody se domnívat, že pokud by se vrátila do země svého původu, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti do země svého dosavadního pobytu, byla by vystavena reálné hrozbě, že utrpí vážnou újmu uvedenou v článku 15, a na kterou se nevztahuje čl. 17 odst. 1 a 2, přičemž tato osoba nemůže nebo vzhledem ke shora uvedené hrozbě nechce přijmout ochranu dotyčné země;

g) ‚statusem doplňkové ochrany‘ uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti členským státem za osobu, která má nárok na doplňkovou ochranu;

[…]“

5 Článek 4 uvedené směrnice, nadepsaný „Posuzování skutečností a okolností“, stanoví:

„1. Členské státy mohou pokládat za povinnost žadatele předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu. Povinností členského státu je posoudit významné náležitosti žádosti ve spolupráci se žadatelem.

[…]

3. Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu se provádí jednotlivě a jsou při něm zohledněny:

a) všechny významné skutečnosti týkající se země původu v době rozhodování o žádosti […]

b) významná prohlášení a dokumenty předložené žadatelem, včetně informací o tom, zda žadatel byl nebo by mohl být pronásledován nebo zda utrpěl nebo by mohl utrpět vážnou újmu;

c) konkrétní postavení a osobní situace žadatele, včetně takových faktorů jako jsou původ, pohlaví a věk, aby na základě osobní situace žadatele bylo možno posoudit, zda by jednání, kterým žadatel byl nebo mohl být vystaven, mohla být považována za pronásledování nebo vážnou újmu;

[…]

4. Skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo způsobení vážné újmy, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat.

[…]“

6 Článek 8 téže směrnice, nadepsaný „Vnitrostátní ochrana“, zní takto:

„1. V rámci posuzování žádosti o mezinárodní ochranu mohou členské státy dospět k závěru, že určitý žadatel nepotřebuje mezinárodní ochranu, pokud v určité části země původu

a) nemá opodstatněný důvod se obávat pronásledování ani mu nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy nebo

b) má přístup k ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmou, jak je vymezena v článku 7,

a pokud do této části země původu může bezpečně a legálně odcestovat, je mu do ní umožněn vstup a lze důvodně předpokládat, že se v ní může usadit.

2. Při posuzování otázky, zda nemá žadatel opodstatněný důvod se obávat pronásledování ani mu nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy či zda má v části země původu přístup k ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmou v souladu s odstavcem 1, přihlížejí členské státy při rozhodování o žádosti k celkové situaci panující v dotyčné části země a k osobní situaci žadatele v souladu s článkem 4. […]“

7 Článek 15 směrnice 2011/95, nadepsaný „Vážná újma“, stanoví:

„Vážnou újmou se rozumí

a) uložení nebo vykonání trestu smrti nebo

b) mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest vůči žadateli v zemi původu nebo

c) vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu.“

8 Článek 18 této směrnice, nadepsaný „Přiznání statusu doplňkové ochrany“, stanoví:

„Členské státy přiznají status doplňkové ochrany státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti splňujícím podmínky pro získání doplňkové ochrany podle kapitol II a V.“

Německé právo

9 Směrnice 2011/95 byla do německého práva provedena prostřednictvím Asylgesetz (zákon o azylu, BGBl. 2008 I, s. 1798) ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení (dále jen „AsylG“).

10 Ustanovení § 3e AsylG, nadepsané „Vnitrostátní ochrana“, stanoví podmínky požadované pro existenci alternativy vnitrostátní ochrany a stanoví:

„(1) Postavení uprchlíka není přiznáno cizinci, pokud

1. v určité části země původu nemá opodstatněný důvod se obávat pronásledování nebo má přístup k ochraně před pronásledováním podle § 3d a

2. do této části země původu může bezpečně a legálně odcestovat, je mu do ní umožněn vstup a lze důvodně předpokládat, že se v ní může usadit.

(2) Při posuzování otázky, zda určitá část země původu splňuje podmínky podle odstavce 1, se přihlíží k celkové situaci panující v této části země a k osobní situaci cizince v souladu s článkem 4 směrnice 2011/95/EU v době přijímání rozhodnutí o žádosti. Pro tyto účely je třeba získat přesné a aktuální informace z příslušných zdrojů, jako je úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu.“

11 Ustanovení § 4 odst. 1 a 3 AsylG upravuje v rámci provedení článků 2 a 15 směrnice 2011/95 podmínky pro přiznání doplňkové ochrany takto:

„(1) Cizinec může uplatňovat nárok na doplňkovou ochranu, pokud existují závažné důvody se domnívat, že mu v zemi původu hrozí vážná újma. Vážnou újmou se rozumí:

1. uložení nebo vykonání trestu smrti,

2. mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo tresty nebo

3. vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti osoby v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu.

[…]

(3) Ustanovení § 3c až § 3e se použijí obdobně. Pronásledování, ochrana před pronásledováním a odůvodněná obava z pronásledování se nahrazují nebezpečím vážné újmy, ochranou před vážnou újmou a reálným nebezpečím utrpění vážné újmy; postavení uprchlíka se nahrazuje doplňkovou ochranou.“

Skutkový stav v původním řízení a předběžné otázky

12 CF a DN jsou dva afghánští občané pocházející z provincie Nangarhar. Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky zamítl žádosti o azyl, které podali. Žalobám podaným dotyčnými osobami ke správním soudům v Karlsruhe a Freiburgu (Německo) nebylo vyhověno.

13 CF a DN podali odvolání k Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Nejvyšší správní soud spolkové země Bádensko-Württembersko, Německo), ve kterém se domáhali, aby jim byla přiznána doplňková ochrana v souladu s § 4 AsylG.

14 V tomto kontextu se tento soud snaží získat objasnění kritérií, která je třeba použít pro účely přiznání doplňkové ochrany v případech vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku „svévolného násilí během ozbrojeného konfliktu“ ve smyslu čl. 15 písm. c) ve spojení s čl. 2 písm. f) směrnice 2011/95.

15 I přes upřesnění podaná v rozsudku ze dne 17. února 2009, Elgafaji (C-465/07, EU:C:2009:94, bod 35), se totiž Soudní dvůr dosud nevyjádřil ke kritériím použitelným pro určení úrovně násilí požadované k prokázání existence vážného a individuálního ohrožení v důsledku svévolného násilí během ozbrojeného konfliktu. Mimoto judikatura ostatních soudů v této oblasti není jednotná. Ačkoli se celkové posouzení v některých případech provádí na základě všech okolností jednotlivého případu, jiné přístupy se opírají o posouzení vycházející především z počtu civilních obětí.

16 Předkládající soud zejména zdůrazňuje, že za účelem určení, že určitá osoba je vystavena vážnému a individuálnímu ohrožení, aniž je v ohrožení konkrétně ona sama z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro její osobní situaci, judikatura Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo) týkající se § 4 odst. 1 první věty a druhé věty bodu 3 AsylG, kterým byl proveden čl. 15

písm. c) směrnice 2011/95 ve spojení s čl. 2 písm. f) této směrnice, se výrazně liší od judikatury založené na celkovém posouzení konkrétních okolností každého jednotlivého případu, která je uplatňována soudy jiných členských států a Evropským soudem pro lidská práva.

17 Podle Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) zjištění vážného a individuálního ohrožení nutně předpokládá kvantitativní posouzení „rizika smrti a zranění“, vyjádřeného poměrem mezi počtem obětí v dotčené oblasti a celkovým počtem jednotlivců, které tvoří obyvatelstvo této oblasti, přičemž takto získaný výsledek nutně musí dosáhnout určité minimální úrovně. Není-li takové úrovně dosaženo, není nutné provádět žádné další posouzení míry rizika a ani celkové posouzení konkrétních okolností jednotlivého případu nemůže vést k určení, že existuje vážné a individuální ohrožení.

18 Pokud jde o situaci CF a DN, předkládající soud uvádí, že není přesvědčen o tom, že tyto osoby jsou z důvodu své osobní situace specificky dotčeny násilím, které panuje v provincii Nangarhar. Nicméně s ohledem na celkovou situaci v oblasti bezpečnosti v této provincii, a zejména na skutečnost, že region je dějištěm bojů mezi různými stranami konfliktu, které jsou velmi roztříštěné (včetně teroristických skupin) a úzce spjaté s civilním obyvatelstvem, a že žádná ze stran není schopna skutečně ovládat region nebo chránit civilní obyvatelstvo, které je obětí povstalců a vládních sil, má předkládající soud za to, že kdyby CF a DN byli do této provincie navráceni, byli by ze samotného důvodu své přítomnosti vystaveni reálnému nebezpečí vážného a individuálního ohrožení v důsledku svévolného násilí vyvolaného konfliktem. Mimoto vzhledem k jejich mimořádné zranitelnosti by CF a DN v případě, že by se museli vrátit do Afghánistánu, neměli ani přijatelnou alternativu útočiště v této zemi, jelikož je obecně nerozumné předpokládat, že by se mohli usadit na jiných místech (jako jsou Kábul, Herát a Mazár-e Šaríf).

19 Předkládající soud tak konstatuje, že pokud by bylo provedeno celkové posouzení s přihlédnutím také k dalším rizikovým faktorům, současná úroveň násilí, která panuje v provincii Nangarhar, by musela být považována za natolik vysokou, že by odvolatelé v původním řízení, kterým není poskytována ochrana v dané zemi, byli vážně ohroženi již na základě skutečnosti, že se nacházejí na daném území. Naproti tomu, pokud by konstatování existence vážného a individuálního ohrožení záviselo především na počtu civilních obětí, musely by být žádosti uvedených odvolatelů v původním řízení o přiznání doplňkové ochrany zamítnuty.

20 Za těchto podmínek se Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Nejvyšší správní soud spolkové země Bádensko-Württembersko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání čl. 15 písm. c) a čl. 2 písm. f) směrnice 2011/95 výkladu a použití ustanovení vnitrostátního práva, podle kterého vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během ozbrojeného konfliktu (v tom smyslu, že civilista by již v důsledku své přítomnosti na dotčeném území čelil reálnému riziku být vystaven takovému ohrožení) v těch případech, ve kterých tato osoba není konkrétně sama v ohrožení z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro její situaci, může existovat jen tehdy, když bylo zjištěno, že situace si již vyžádala minimální počet civilních obětí (mrtvých a zraněných)?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku, má být posouzení, zda vyvstane takové ohrožení, provedeno na základě komplexního zohlednění všech okolností konkrétního případu? Pokud nikoliv, jaké jiné požadavky vyplývající z unijního práva musí toto posouzení splňovat?“

K předběžným otázkám

K první otázce

21 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 musí být vykládán v tom smyslu, že brání výkladu vnitrostátní právní úpravy, podle které v případě, že civilista není sám konkrétně v ohrožení z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro jeho osobní situaci, je konstatování existence vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti tohoto civilisty v důsledku „svévolného násilí během ozbrojeného konfliktu“ ve smyslu tohoto ustanovení podmíněno tím, že poměr mezi počtem obětí v dané oblasti a celkovým počtem jednotlivců, které tvoří obyvatelstvo této oblasti, dosáhne stanovené hranice.

22 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba připomenout, že cílem směrnice 2011/95, která byla přijata zejména na základě čl. 78 odst. 2 písm. b) SFEU, je především zavést jednotný režim doplňkové ochrany. V této souvislosti z bodu 12 odůvodnění této směrnice vyplývá, že jedním z jejích hlavních cílů je zajistit, aby všechny členské státy používaly společná kritéria k identifikování osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují (viz rozsudek ze dne 23. května 2019, Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, bod 35 a citovaná judikatura).

23 V tomto ohledu z článku 18 směrnice 2011/95, ve spojení s definicí výrazu „osoba, která má nárok na doplňkovou ochranu“ obsaženou v čl. 2 písm. f) této směrnice a definicí výrazu „status doplňkové ochrany“ obsaženou v jejím čl. 2 písm. g), vyplývá, že status doplňkové ochrany podle této směrnice musí být v zásadě přiznán každému státnímu příslušníku třetí země nebo každé osobě bez státní příslušnosti, kteří by v případě návratu do země svého původu nebo do země svého dosavadního pobytu byli vystaveni reálné hrozbě, že utrpí vážnou újmu ve smyslu článku 15 uvedené směrnice (viz rozsudek ze dne 23. května 2019, Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, bod 36 a citovaná judikatura).

24 Je třeba rovněž připomenout, jak uvedl generální advokát v bodě 16 svého stanoviska, že směrnice 2011/95 s účinností od 21. prosince 2013 zrušila a nahradila směrnici 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. 2004, L 304, s. 12; Zvl. vyd. 19/07, s. 96), a že tato změna právního předpisu nevedla k žádné změně právního režimu pro přiznávání doplňkové ochrany ani ke změně číslování dotyčných ustanovení. Znění čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 je tak naprosto totožné se zněním čl. 15 písm. c) směrnice 2004/83, takže judikatura týkající se tohoto druhého ustanovení je relevantní pro výklad prvně uvedeného ustanovení [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. ledna 2021, Bundesrepublik Deutschland (Postavení uprchlíka v případě osoby bez státní příslušnosti palestinského původu), C-507/19, EU:C:2021:3, bod 37].

25 Článek 15 směrnice 2011/95 stanoví tři druhy „vážné újmy“, jejichž naplnění může vést k přiznání doplňkové ochrany osobě, která jí utrpěla. Pokud jde o důvody uvedené v písm. a), tj. „uložení nebo vykonání trestu smrti“ a v písm. b), tj. „mučení, nelidské […] zacházení“, tato „vážná újma“ se vztahuje na situace, ve kterých je žadatel o doplňkovou ochranu vystaven konkrétně nebezpečí újmy určitého druhu (rozsudek ze dne 17. února 2009, Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, bod 32).

26 Naproti tomu, jak Soudní dvůr upřesnil, újma definovaná v čl. 15 odst. c) této směrnice jako újma spočívající ve „vážném a individuálním ohrožení života nebo nedotknutelnosti“ žadatele se týká „obecnějšího“ nebezpečí újmy než těch, které jsou uvedeny v písmenech a) a b) téhož článku. Obecněji se tak spíše jedná „[…] o ohrožení života nebo nedotknutelnosti“ civilisty nežli o konkrétní násilí. Mimoto je toto ohrožení vlastní celkové situaci ozbrojeného konfliktu vedoucího ke „svévolnému násilí“, což znamená, že se může rozšířit na osoby bez ohledu na jejich osobní situaci (rozsudek ze dne 17. února 2009, Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, body 33 a 34).

27 Jinými slovy, jak uvedl generální advokát v bodě 20 svého stanoviska, konstatování existence „vážného a individuálního ohrožení“ ve smyslu čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 nepodléhá podmínce, aby žadatel o doplňkovou ochranu prokázal, že v ohrožení je konkrétně on sám z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro jeho osobní situaci.

28 V tomto kontextu musí být totiž pojem „individuální“ chápán tak, že zahrnuje útoky směřované proti civilistům bez ohledu na jejich totožnost, pokud míra svévolného násilí, kterou se vyznačuje probíhající ozbrojený konflikt, posuzovaná příslušnými vnitrostátními orgány rozhodujícími o žádosti o doplňkovou ochranu nebo soudy členského státu, kterým bylo předloženo rozhodnutí o zamítnutí takové žádosti, dosáhne natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by civilista byl v případě vrácení do dotyčné země nebo případně regionu vystaven – z pouhého důvodu své přítomnosti na území této země nebo regionu – reálnému nebezpečí vážného ohrožení, které je uvedeno v čl. 15 písm. c) uvedené směrnice (rozsudek ze dne 17. února 2009, Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, bod 35).

29 Jak bylo uvedeno v bodě 18 tohoto rozsudku, předkládající soud v projednávané věci není přesvědčen o tom, že odvolatelé v původním řízení jsou specificky dotčeni násilím, které panuje v provincii Nangarhar, z důvodu své osobní situace. Naproti tomu má za to, že s ohledem na celkovou situaci v oblasti bezpečnosti v této provincii by uvedení odvolatelé v původním řízení, kdyby byli do této provincie navráceni, byli vystaveni reálnému nebezpečí vážného a individuálního ohrožení v důsledku svévolného násilí vyvolaného konfliktem.

30 Nicméně, jak bylo rovněž připomenuto v bodě 17 tohoto rozsudku, podle judikatury Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) konstatování takového vážného a individuálního ohrožení nutně předpokládá kvantitativní posouzení „rizika smrti a zranění“, vyjádřeného poměrem mezi počtem obětí v dotčené oblasti a celkovým počtem jednotlivců, které tvoří obyvatelstvo této oblasti, přičemž tento poměr musí nutně dosáhnout určité minimální úrovně. Není-li této minimální úrovně dosaženo, nebude provedeno celkové posouzení konkrétních okolností jednotlivého případu.

31 V tomto ohledu je přitom třeba podotknout, že kritérium použité Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud), podle kterého konstatování existence „vážného a individuálního ohrožení“ ve smyslu čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 předpokládá, že počet již zjištěných obětí s ohledem na veškeré obyvatelstvo v dotyčném regionu dosáhne určité prahové hodnoty, může být zajisté považováno za relevantní pro účely konstatování existence takového ohrožení.

32 Vysoký podíl mezi celkovým počtem civilistů žijících v dotyčném regionu a skutečnými oběťmi násilí páchaného stranami konfliktu proti životu nebo fyzické integritě civilistů v tomto regionu totiž může vést k závěru, že v budoucnu mohou v uvedeném regionu existovat další civilní oběti. Takové zjištění by tak umožnilo prokázat existenci vážného ohrožení uvedeného v čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95.

33 Je však třeba poukázat na to, že toto zjištění nemůže být jediným určujícím kritériem pro konstatování existence „vážného a individuálního ohrožení“ ve smyslu čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95. Zejména neexistence takového zjištění nemůže sama o sobě stačit k systematickému vyloučení existence nebezpečí takového ohrožení ve smyslu tohoto ustanovení za všech okolností, a z tohoto důvodu automaticky a bez výjimky vést k vyloučení z doplňkové ochrany.

34 Takový přístup by totiž zaprvé narážel na účel směrnice 2011/95, kterým je přiznat doplňkovou ochranu každé osobě, která takovou ochranu potřebuje. Konkrétně, jak vyplývá z bodů 6 a 12 odůvodnění této směrnice, jejím hlavním cílem je zejména zajistit, aby všechny členské státy používaly společná kritéria k identifikování osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, poskytnutím náležitého postavení těmto osobám.

35 Systematické uplatňování jediného kvantitativního kritéria příslušnými orgány členského státu – které nemusí být spolehlivé s ohledem na konkrétní obtížnost získávání objektivních a nezávislých zdrojů informací v oblastech ozbrojeného konfliktu – jako je minimální počet civilních obětí, které byly zraněny nebo zabity, za účelem odmítnutí přiznání doplňkové ochrany, přitom může vést vnitrostátní orgány k odmítnutí přiznat mezinárodní ochranu v rozporu s povinností členských států identifikovat osoby, které skutečně potřebují tuto doplňkovou ochranu.

36 Zadruhé by takový výklad mohl vést žadatele o mezinárodní ochranu k tomu, aby se odebrali do členských států, které neuplatňují kritérium určité prahové hodnoty již zjištěných obětí, nebo které v tomto ohledu uplatňují nižší prahovou hodnotu, což by mohlo podpořit praxi *forum shopping*, jejímž cílem je obejít pravidla zavedená směrnicí 2011/95. Je přitom třeba připomenout, že podle bodu 13 odůvodnění této směrnice sbližování právních předpisů o uznávání a obsahu postavení uprchlíka a statusu doplňkové ochrany by mělo napomoci zejména omezení druhotného pohybu žadatelů o mezinárodní ochranu mezi členskými státy způsobeného rozdíly mezi právními předpisy členských států.

37 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 musí být vykládán v tom smyslu, že brání výkladu vnitrostátní právní úpravy, podle které v případě, že civilista není sám konkrétně v ohrožení z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro jeho osobní situaci, je konstatování existence vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti tohoto civilisty v důsledku „svévolného násilí během ozbrojeného konfliktu“ ve smyslu tohoto ustanovení podmíněno tím, že poměr mezi počtem obětí v dané oblasti a celkovým počtem jednotlivců, které tvoří obyvatelstvo této oblasti, dosáhne stanovené hranice.

K druhé otázce

38 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 vykládán v tom smyslu, že pro určení existence „vážného a individuálního ohrožení“ ve smyslu tohoto ustanovení se vyžaduje komplexní zohlednění všech okolností konkrétního případu, a pokud tomu tak není, jaké jiné požadavky musí být za tímto účelem splněny.

39 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba úvodem konstatovat, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 56 svého stanoviska, že pojem „vážné a individuální ohrožení“ života nebo nedotknutelnosti žadatele o doplňkovou ochranu ve smyslu čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 musí být vykládán široce.

40 Pro určení existence „vážného a individuálního ohrožení“ ve smyslu čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 je tak vyžadováno komplexní zohlednění všech relevantních okolností konkrétního případu, zejména těch, kterými se vyznačuje situace země původu žadatele.

41 Pokud jde totiž o žádost o mezinárodní ochranu podanou na základě čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95, i když tato žádost neodkazuje na skutečnosti, které jsou příznačné pro situaci žadatele, z čl. 4 odst. 3 této směrnice vyplývá, že taková žádost musí být předmětem individuálního posouzení, pro jehož účely je třeba zohlednit celou řadu skutečností.

42 Mezi tyto skutečnosti patří podle čl. 4 odst. 3 písm. a) této směrnice zejména „všechny významné skutečnosti týkající se země původu v době rozhodování o žádosti“.

43 Konkrétně, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 56 a 59 svého stanoviska, lze rovněž zohlednit zejména intenzitu ozbrojených střetů, stupeň organizace proti sobě stojících ozbrojených sil a délku trvání konfliktu jakožto skutečností relevantních pro posouzení reálného nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. ledna 2014,

Diakité, C-285/12, EU:C:2014:39, bod 35), stejně jako jiné skutečnosti, jako je územní rozsah situace svévolného násilí, skutečné místo pobytu žadatele v případě jeho navrácení do dotyčné země nebo regionu a případně úmyslné napadání civilistů válčícími stranami.

44 Z toho vyplývá, že systematické uplatňování takového kritéria, jako je minimální počet civilních obětí, které byly zraněny nebo zabity, pro určení míry intenzity ozbrojeného konfliktu příslušnými orgány členského státu, aniž by zkoumaly všechny relevantní okolnosti, kterými se vyznačuje situace země původu žadatele o doplňkovou ochranu, je v rozporu s ustanoveními směrnice 2011/95, jelikož může vést tyto orgány k odmítnutí přiznat tuto ochranu v rozporu s povinností členských států identifikovat osoby, které skutečně potřebují uvedenou ochranu.

45 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 15 písm. c) směrnice 2011/95 musí být vykládán v tom smyslu, že pro určení existence „vážného a individuálního ohrožení“ ve smyslu tohoto ustanovení je vyžadováno komplexní zohlednění všech okolností konkrétního případu, zejména těch, kterými se vyznačuje situace země původu žadatele.

K nákladům řízení

46 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

1) **Článek 15 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, musí být vykládán v tom smyslu, že brání výkladu vnitrostátní právní úpravy, podle které v případě, že civilista není sám konkrétně v ohrožení z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro jeho osobní situaci, je konstatování existence vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti tohoto civilisty v důsledku „svévolného násilí během ozbrojeného konfliktu“ ve smyslu tohoto ustanovení podmíněno tím, že poměr mezi počtem obětí v dané oblasti a celkovým počtem jednotlivců, které tvoří obyvatelstvo této oblasti, dosáhne stanovené hranice.**

2) **Článek 15 písm. c) směrnice 2011/95 musí být vykládán v tom smyslu, že pro určení existence „vážného a individuálního ohrožení“ ve smyslu tohoto ustanovení je vyžadováno komplexní zohlednění všech okolností konkrétního případu, zejména těch, kterými se vyznačuje situace země původu žadatele.**

Podpisy